[2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਕੁਮਾਰ

ਬਨਾਮ

ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

(2017 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 409)

11 ਮਈ, 2018

[ਐਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ ਅਤੇ ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇਜੇ.]

ਪੈਨਲ ਕੋਡ, 1860: ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 324 – ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ-ਮੈਤ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਖਿਕ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ। ਨਸੀਬਵਸ਼, ਉਸ ਦਿਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਟ ਲੱਗ ਗਈ। ਫਿਰ, ਜਦ ਮੈਤ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖੇਚਲ ਵਿੱਚ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰਿਆ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੈਤ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਦੋਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੈਤ ਵਾਲਾ, ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਤ ਵਾਲਾ ਚੋਟਾਂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜੀਵਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ (ਹੀਅਰਸੇ) ਗਵਾਹ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਦੋਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੈਤ ਵਾਲਾ, ਲੱਕੜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਤ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਤ ਵਾਲਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਇਸ 'ਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਚੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ, ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਕਹਾਣੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਟਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਬਿਨਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਤ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਕਸਦ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਤ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲੱਕੜ ਨਾਲ, ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

"ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ – ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ – ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ – ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ – ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪਰ□□□ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।

ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ – ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਹ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਿ ਹਮਲਾਵਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਚੋਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜੋ ਉਸੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ – ਪੈਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 324

ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਮਕਸਦ – ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਹਾਲਤ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਕਸਦ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ – ਸਬੂਤ।

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹ ਸਿਰਫ ਹਿਅਰਸੇ (ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ) ਗਵਾਹ ਸਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-19 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ, ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲਾ, ਲੱਕੜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ, ਜਦਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਵੀ, ਜਦ ਉਹ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੂੰ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਰੋਪੀ ਵੱਲੋਂ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦਸ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਪੁੱਛ-ਤਾਛ ਕੀਤੀ, ਰਿਪੋਰਟ, ਸਕੈਚ ਮੈਪ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ ਅਤੇ ਘਾਇਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 6:30 ਵਜੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਯਥਾਰਥਪੂਰਵਕ ਸੀ।

ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਾਰ ਆਦਿ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ 20 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਰਾਤ 9:30 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ – ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ – ਦਰਮਿਆਨ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੱਖੀ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3, ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ। ਕਮ ਤੋਂ ਕਮ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 19-23] [354-ਈ-ਐੱਚ; 355-ਸੀ-ਈ; 356-ਬੀ-ਸੀ]

2.ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20 (ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ) ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਪੁੱਛ-ਤਾਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਹਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20 ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦਾ ਬਿਆਨ ਲੈਣਯੋਗ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24] [356-ਸੀ-ਈ]

3.ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪੱਖ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਚ ਗੜਬੜ ਕੀਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 25] [356- ਈ-ਐੱਫ; 357-ਏ]

4. ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੱਖ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਜਾਂ ਅਣਡਿੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।[ਪੈਰਾ 26, 27] [357-ਸੀ-ਈ, ਐੱਫ]

(ਮੋਹਰ ਰਾਈ ਅਤੇ ਭਾਰਥ ਰਾਈ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 1968 ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਜੇ. 1479 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

5.ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਠੀਕ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਧਾਰਣ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਵਾਲੇ, ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 29, 30] [358-ਈ-ਐਚ;359-ਏ-ਬੀ]

6.ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਮਕਸਦ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਪਿੰਡੀ ਤਿਉਹਾਰ 'ਚ ਡ੍ਰਾਮਾ ਦੌਰਾਨ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਲਤ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਧੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਸਿਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਕਸਦ ਇੱਕ ਦੋ-ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 31] [359- ਸੀ-ਐੱਫ]

7.ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਠੋਰ ਨਿਰਦਇਆਤਮਕਤਾ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਝਗੜੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡੀ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਡ੍ਰਾਮਾ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉਸ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਮਕਸਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਬਨਾਈ ਸੀ, ਉਕਤ ਸਬੂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32] [359- ਐਫ-ਐਚ; 360-ਏ]

8. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -2 ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ। ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ

ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 33] [360 ਬੀ-ਸੀ]

9. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 34, 35] [360-ਸੀ, ਈ-ਐਫ]

ਪਰਭੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ 1944 ਪੀਸੀ 73 - ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾਵਾਨ।

ਲਕਸ਼ਮੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 1976 ਸੀਆਰਆਈਐਲਜੇ 1736 - ਨਿਰਭਰ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਹਵਾਲਾ

ਏਆਈਆਰ 1944 ਪੀਸੀ 73 ਪੈਰਾ 25 ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ

1968 ਸੀ ਆਰ ਆਈ ਐਲ 1479 ਪੈਰਾ 27 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

1976 ਸੀ ਆਰ ਆਈ ਐਲ 1736 ਪੈਰਾ 28 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2017 ਦਾ 409

ਮਦਰਾਸ ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਦੇ 22.02.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2013 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 326 ਵਿੱਚ।

ਐਸ. ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਐਮ. ਪੀ. ਪਾਰਥੀਬਨ, ਏ. ਐਸ. ਵੈਰਾਵਨ, ਐਸ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ, ਅੰਕੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਐੱਮ. ਯੋਗੇਸ਼ ਖੰਨਾ, ਐੱਸ. ਸੁਜਾਤਾ ਬਿਧਿ, ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਨ. ਵੀ. ਰਾਮਣਾ, ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਨ. ਵੀ. ਰਾਮਣਾ 1.ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਤਲ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22.02.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਅਪਰਾਧ ਅਪੀਲ ਨੰ. 326/2013 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

2.ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁੱਕੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੈਤ ਵਾਲੇ (ਸਕਥਿਵੇਲ) ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਟ੍ਰੀਟ ਪਲੇਅ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਤ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 20.08.2009 ਨੂੰ, ਲਗਭਗ 6:00 ਵਜੇ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜੇਂਦਰਨ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1), ਅਰੁਮੁਘਮ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2) ਅਤੇ ਸੁਬ੍ਰਹਮਣੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3) ਸ□□ਤੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4) ਦੇ ਸਟਾਲ ਤੋਂ ਇਡਲੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਦ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਕਥਿਵੇਲ (ਮੈਤ ਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਝਗੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਨ□□ਤ ਨਾਲ ਪੁੱਜਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਟਕਰਾਅ ਰਾਜੇਂਦਰਨ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1) ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦਾ ਭਰਾ-ਵਰਦ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੈਂਡੇ ਹੋਏ ਲੱਕੜ ਦੇ ਡੰਡੇ ਨਾਲ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਰੁਮੁਘਮ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2) 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉੱਥੇ ਆਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਸਕਥਿਵੇਲ (ਮੈਤ ਵਾਲਾ) ਨੇ ਦਰਸ਼ਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਕਥਿਵੇਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੱਡ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰਿਆ। ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ, ਉਸਨੂੰ ਸਕਥਿਵੇਲ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਫਿਰ, ਦੋਹਾਂ, ਘਾਇਲ ਸਕਥਿਵੇਲ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਪੁਡੁਕੋਟਾਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਕਥਿਵੇਲ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਕਾਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ।

3.ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮਸਵਾਮੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-23) ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. (ਐਕਸਟਰਨਲ ਪੰਨਾ 1) ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੰਡਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2009 ਦੇ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰ. 47 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਭਾਕੁਮਾਰ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-24) ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗਿਆ, ਨਿਰੀਖਣ ਮਾਹਜ਼ਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਸਕੈਚ ਮੈਪ (ਐਕਸਟਰਨਲ ਪੰਨਾ 7) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ (ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ/ਸਟੀਕ) (ਐਕਸਟਰਨਲ ਪੰਨਾ 8) ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਉਸਨੇ ਇਨਕੁਏਸਟ ਕੀਤਾ (ਐਕਸਟਰਨਲ ਪੰਨਾ 9) ਅਤੇ ਮੈਤ ਵਾਲੇ ਦਾ ਲਾਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਸਕਥਿਵੇਲ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ, ਆਰੋਪੀ—ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 22 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਆਈ.ਓ.) ਨੇ ਡਾ. ਲਾਵਣਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 (ਅਰੁਮੁਘਮ) ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਡਾ. ਇੱਲਯਾਰਾਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ, ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.4 ਤੋਂ ਐਮ.ਓ.6 ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਏ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਈ.ਓ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਨਸਿਫ-ਕੁਮ-ਜਿਊਡੀਸ਼ਿਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰੋਪੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 324 ਅਤੇ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੰਡਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿਊਡੀਸ਼ਿਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਫਿਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

4.ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ 07.10.2013 ਦੀ ਆਦੇਸ਼ੀਕ ਤਾਰੀਖ਼ ਨਾਲ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜੀਵਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭੁਗਤਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ ਹੋਵੇ। ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਦੋਹਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ:

(i) ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਸਕਥਿਵੇਲ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਖਿਕ ਝਗੜੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-8 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-7 ਵੱਲੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ii) ਕਿ ਦੇਰੀ ਦਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵਿਆਸਤ ਸੀ।

(iii) ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਉਕਤ ਸਾਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(iv) ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5 ਦੇ ਗਵਾਹ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ

(v) ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ।

(vi) ਕਿ ਇਨਕੁਏਸਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਲਤ ਦਰਜੀ ਸਿਰਫ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

vii. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 21.08.2009 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਿਰਫ 22.08.2009 ਨੂੰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਐਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਇਜ਼ਹਾਰ (ਕਨਫੈਸ਼ਨ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

viii. ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਖਵਾਲੀ ਪੱਖ ਨੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ।

ix. ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

5.ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ—

(i) ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖਵਾਲੀ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜੁਕ ਵਿਰੋਧ ਹੈ,

ਜਿਸਦੀ ਤਾਕਤ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ii) ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੁਨਰਸਮਝ-ਵਿੱਚ ਪੜਚੋਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(iii) ਕਿ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
(iv) ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਚੋਟ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੇ ਚਾਰਜ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਚੋਟਾਂ ਵੱਲ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ।

6.ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

7.ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਕ ਬਣਾਵਟੀ ਦਲੀਲ 'ਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅਸਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਲੁਕਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਮਕਸਦ ਵੀ ਝੂਠ ਹੈ। ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਮਕਸਦ ਉਹ ਮੌਖਿਕ ਝਗੜਾ ਸੀ ਜੋ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਡ੍ਰਾਮਾ ਦੌਰਾਨ, ਕਲਿਆਂਮਨ ਮੰਦਰ ਮੇਲੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਹੋਈ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 20.08.2009, ਲਗਭਗ 6:23 ਵਜੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲਗਭਗ 7:30 ਵਜੇ, ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗਈ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਚੋਟ ਲੱਗੀਆਂ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੂਲ ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ, ਆਰੋਪੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਰਾਹੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. (ਐਕਸਟਰਨਲ P1) ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ, ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 323, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 324, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨਤੀਜਾ ਤੇ ਪੀੜਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਸਤਖੇਪ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

8.ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ, ਰਾਜ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਰਾਏਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰੋਪੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਸਤਖੇਪ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਬਚੀ।

9.ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।

10. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 (ਰਾਜੇਂਦਰਨ) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਰੁਮੁਘਮ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2) ਅਤੇ ਸੁਬ੍ਰਹਮਣੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3) ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੰਤੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4) ਵੱਲੋਂ ਇਡਲੀਆਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਟ ਲੱਗ ਗਈ। ਫਿਰ, ਜਦ ਉਸਦਾ ਭਰਾ-ਵਰਦ (ਸਕਥਿਵੇਲ—ਮੌਤ ਵਾਲਾ) ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖੇਚਲ ਵਿੱਚ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਕਥਿਵੇਲ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰਿਆ। ਫਿਰ, ਰਾਜੀਨਿਕਾਂਥ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15) ਅਤੇ ਬਾਲਾਸੁੰਦਰਮ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-19)—ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ-ਵਰਦ—ਨੇ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਕਥਿਵੇਲ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੋ-ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਉਦਯਾਲੀਪੱਟੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ (ਐਕਸਟਰਨਲ ਪੰਨਾ 1)

11. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2—ਅਰੁਮੁਘਮ ਉਰਫ ਇਯਰ, ਜੋ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੂੰ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਟ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮੌਤ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਉਸਦੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੇੜਲੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ-ਵਰਦ ਅਤੇ ਰਾਸੂ ਨੂੰ ਹੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗਲਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦਖ਼ਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਕਲਾਈ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਸੰਦਹਾਨੇ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਰਾਨੂਰ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਰਾਤ ਲਈ ਰੋਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

12. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ 'ਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ"ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਦਯਾਲੀਪੱਟੀ ਪੁਲਿਸ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਤਾਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, 108 ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਕਥਿਵੇਲ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।"

ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ 108 ਐਂਬੁਲੈਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 108 ਐਂਬੁਲੈਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ:

“ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਸਕਥਿਵੇਲ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਥੇ ਪੁੱਜਿਆ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪੁੱਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਕਥਿਵੇਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਕਲਾਈ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਆਰੋਪੀ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਸਕਥਿਵੇਲ ਉਸਦੀ ਜਬਰਦਸਤ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਵੀ ਡਿੱਗ ਗਿਆ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

13.ਆਪਣੀ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3—ਸੁਬ੍ਰਹਮਣੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ, ਨੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ 6 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚੱਲੀ। ਜਦੋਂ ਘਟਨਾ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਛਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਵੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਰਾਨੂਰ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਰਾਤ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ।

14.ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4 (ਸੁਮਤੀ), ਜੋ ਕਿ ਇਡਲੀਆਂ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

15.ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5—ਰਾਸੂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ, ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ, ਨੇ ਲੱਕੜਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ। ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਹਾਂ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਸਨ।

16.ਰਾਜੀਨਿਕਾਂਥ—ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 7:15 ਵਜੇ, ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕੁਰੁਨਥਕੁਡੀ ਬ੍ਰਿਜ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੇ ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਐਂਬੁਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-14) ਦੇ ਨਾਲ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਸਕੈਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੀ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ...

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਆਈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1—ਰਾਜੇਂਦਰਨ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਵੀ ਲਏ।

17.ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-19—ਬਾਲਾਸੁੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਲੱਕੜ ਦਾ ਡੰਡਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ 8:45 ਵਜੇ ਸਕਥਿਵੇਲ ਦੀ ਮੌਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰਨ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1) ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15 ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਏ।

18.ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮੋਹਨ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20) ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 6:23 ਵਜੇ, ਜਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਦਯਾਲੀਪੱਟੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਬੁਲਾਈ। 7:00 ਵਜੇ, ਜਦ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਥੇ ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਰੁਨਕੁਲਮ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਸਟੋਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਥੇ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਤੁਰੰਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 7:05 ਵਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1—ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭਰਾ-ਵਰਦ—ਦੀ ਪੁੱਛਤਾਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜਦ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਸਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

19.ਅਸੀਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-7, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-8, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-9, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-10, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-11, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-12, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-13, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-16, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-22 ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿਅਰਸੇ ਗਵਾਹ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ।

20.ਰਾਜੇਂਦਰਨ—ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਾਰ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-19 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ, ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲਾ, ਲੱਕੜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 (ਅਰੁਮੁਘਮ) ਨੇ ਵੀ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 (ਰਾਜੇਂਦਰਨ) ਨੂੰ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ, ਆਰੋਪੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਦਸ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਾਰ), ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 (ਅਰੁਮੁਘਮ), ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 (ਸੁਬ੍ਰਹਮਣੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਸਕੈਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ।

21. ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਪੱਖ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾਕੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਲਗਭਗ 6:15 ਵਜੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮੋਹਨ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20) ਨੂੰ 6:23 ਵਜੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ 6:26 ਵਜੇ ਸੁਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 6:30 ਵਜੇ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਤਾਛ ਕੀਤੀ, ਰਿਪੋਰਟ, ਸਕੈਚ ਮੈਪ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਏ ਅਤੇ ਘਾਇਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ-ਕ੍ਰਮ ਸਾਫ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 6:30 ਵਜੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਅਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. (ਐਕਸਟਰਨਲ P1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ 20 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਰਾਤ 9:30 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ।

22. ਸਾਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ - ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲਾ - ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਸਕਥਿਵੇਲ ਨੇ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਠ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

(i) ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

(ii) ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4 ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

(iii) ਕਿ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(iv) ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਦੇ, ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ

(v) ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

vi. ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੜਬੜ।

vii. ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਸਪਸ਼ਟ ਦੇਰੀ।

viii. ਇਹ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ।

23. ਅੱਖੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

24. ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20 (ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ) ਸਪਸ਼ਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਪੁੱਛ-ਤਾਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਲਟ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਸਪਸ਼ਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਂਬੁਲੇਂਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-20 ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਦਲੀਲ ਜਿੱਤ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਤਰਫੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਰਕ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ-:

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਇਹੀ ਦੱਸਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 (ਰਾਜੇਂਦਰਨ) ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 (ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ) ਨੂੰ ਕੀਰਨੂਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੈ ਗਏ। ਮੈਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀਰਨੂਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੀਰਨੂਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ-ਚੀਫ਼, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ"

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਐਸਾ ਕਿਹਾ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪੱਖ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਚ ਗੜਬੜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵੀ. ਸਮਰਾਟ, ਏਅਰ 1944 ਪਕ 73 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਵਾਕਿਫ ਹਾਂ, ਜਿਸ 'ਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰਮਿਆਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਗੈਰਮਿਆਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

26.ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰੋਪੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੈਣ, ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਰਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੋ ਹੋਏ ਹਨ; ਆਰੋਪੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਪੱਖ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

27.ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਹਵਾਲਾ: ਮੋਹਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਭਰਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, 1968 ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.ਜੇ. 1479]

28. ਲਕਸ਼ਮੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, 1976 ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.ਜੇ. 1736 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ: “ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਦੋ ਨਤੀਜੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:”

“ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੋ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ:

(1).ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਝੂਠੇ ਹਨ; ਅਤੇ

(2) ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚੋਟਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ:

ਇੱਕ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(1) ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੂਲ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੱਚੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ;

(2) ਕਿ ਜੋ ਗਵਾਹ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਭ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਣਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਨ;

(3) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਬਚਾਅ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

29.ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ, ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਠੀਕ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਧਾਰਣ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ।

30. ਆਈ.ਓ. (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-24)) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 (ਅਰੁਮੁਘਮ) ਨੂੰ "ਸਧਾਰਣ" ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਡਾ. ਲਾਵਣਿਆ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-17) ਦਾ ਬਿਆਨ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਡਾ. ਇੱਲਯਾਰਾਜ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-18) ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ। ਪਰ, ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-24— ਆਈ.ਓ.ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਵਾਲੇ, ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 (ਅਰੁਮੁਘਮ) ਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਆਈ.ਓ.'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ, ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ

ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉਸੇ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।
ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਕਹਾਣੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਟਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

31. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ, ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪਿਛਲੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਿੰਡ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਡ੍ਰਾਮਾ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਲਤ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮਕਸਦ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਖੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਕਸਦ ਇੱਕ ਦੋ-ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

32. ਇਸ ਅਦਾਲਤੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ 'ਚ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਬੂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕ੍ਰੂਰਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਜੇਕਰ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਕਸਦ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲੱਕੜ ਨਾਲ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ। ਇਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰੋਪੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਡ੍ਰਾਮਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਝਗੜੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉਸ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਮਕਸਦ ਵਜੋਂ ਰੱਖ ਕੇ ਦਰਸਾਈ ਸੀ, ਬਿਨਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

33.ਹੁਣ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅਰੁਮੁਘਮ ਉਰਫ ਅਯਾਰ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2) ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਾਇਲ ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਨੂੰ ਆਰੋਪੀ ਦੇ ਬਜਾਏ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ।ਇਸ ਤੱਥੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਆਰੋਪੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

34.ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤੀ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

35.ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਸਤਖੇਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਹਸਤਖੇਪ ਲਈ ਯੋਗ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੂਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਈ.ਐੱਫ.ਆਰ. ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਦੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਲਾਭ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਜ਼ਰ□□ ਨਾਲ, ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

36.ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਚ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰੋਪੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak